

Mose Ɔku Udeedi

1

Kalɛ Na Katɔti Údie Kayawi

1 Na kayawi kalɔ kesekɔ fui ni, Katɔti údie Katɔ ku Kalɔ. 2 Na kalɔ kammɔ keeebo udu ɔdi, Na lɛla lɛdi lɛnɔ liiibo-ka kemo, na lɛdisa kani náƒɔ kalɔ kammɔ lɛlɔ fui. Na Katɔti Kɔyu kani nke mɔɔví ntu bɔni náƒɔ-ka anumi mmɔ fui lɛlɔ.

3 Amu na Katɔti údie lɛdi ɔnini, "Bukeye bubo." Na bukeye búbo. 4 Na Katɔti ɔnu ka bukeye bɔmmɔ bɔdia. Na úle bukeye bɔmmɔ na lɛdisa kudɔ. 5 Na bukeye bɔmmɔ na Katɔti ɔlɔ ɔnii "Kadi nwaa", na ɔlɔ lɛdisa ɔnii "Usien". Amu na useyi údu na kadi kégye na limeyi lideedi lévi.

6 Amu na Katɔti údie lɛdi ɔnini, "Kufi kudio ntu bɔmmɔ kemo na kule ntu bɔmmɔ ɔsiku ɔkpanadi kudɔ." 7 Anwuɔsu Katɔti ɔya na kufi kúduo ntu bɔmmɔ kemo na úle ntu bɔni nwi kalɔ lɛlɔ ɔsiku bɔni nkya katɔ kudɔ. Na úbo úte leni kani. 8 Na kufi kɔmmɔ na Katɔti ɔlɔ ɔnii "Kayaa". Amu na useyi údu na kadi kégye na limeyi linyɔdi lévi.

9 Amu na Katōti údie lēdi 3nini, "Ntu b3ni n3f3 kayaa kamm3 kal3 ni, b3sala likpo linwi. Na kesii kani n3kwii kak3 kale." Na úbo úte leni. 10 Na kesii kani n3kwii mm3 na Katōti 3l3 3nii "Kal3". Na ntu b3ni nasala lel3 buwi likpo linwi mm3 na Katōti 3l3 3nii "Epu". Na Katōti 3nu ka 3dia. 11 Na údie lēdi 3nii kal3 kamm3 kakwe egyii ku livo lidu lidu ku adingyii lidu len3. Na úbo úte leni. 12 Anwu3su kal3 kamm3 k3kwe egyii ku livo lidu ku adingyii lidu. Na Katōti 3nu ka 3dia. 13 Amu na useyi údu na kadi k3gye na limeyi letedi l3vi.

14 Amu na Katōti údie lēdi 3nini, "Bukeye lidu libo kayaa na ule Usien ku kadi nwaa nte. Na 3meni 3bla likposela úte uwi ku emeyi ku akwa. 15 Na bukeye lidu l3meni les3 lekya kayaa na buteekeye teewi kal3 lel3." Na úbo úte leni. 16 Katōti 3bla bukeye bonwu akpa any3. Na bukeye bunengudi b3ni ndi 3fe b3danku kadi nwaa. Na k3buli k3ni nsia len3 k3danku usien. Na 3bla ayabi len3. 17 Katōti 3ya na bukeye lidu l3meni fui lekya kayaa. Na bukeye teewi kal3 lel3. 18 Na 3ya na bukeye b3meni b3odi kadi nwaa ku usien lel3. Na buule ledisa ku bukeye nte. Na Katōti 3nu ka 3dia. 19 Useyi údu na kadi k3gye na limeyi linedi l3vi.

20 Amu na Katoti údie ledi onini, "Kobe ku kokpaku ku bebuo benengudi lidu lidu befo ntu bommoo kemo fui. Na lela biala leni muuveyi leno liteeveyi taavi kayaa." 21 Ommo osu Katoti údie bebweyi benengudi bani nkya epu kemo ku babambadi bani moovi ntu kemo na odi biala ku nwuna udu. Na bani mbo avwi leno odi biala ku nwuna udu." Na Katoti onu ka odia. 22 Katoti úte-ma kuse kuse na osu onini, "Bewo na bi-momo na befo epu ommo kemo fui. Na baase leno bemomo na kalo lelo." 23 Useyi udu na kadi kogye na limeyi lelondi levi.

24 Amu na Katoti údie ledi onini, "Bebuo lidu ku befiebuo lidu ku bebweyi lidu bafoo kalo kammoo fui lelo." Na ubo úte leni. 25 Anwuosu Katoti obla befiebuo lidu ku bebuo lidu ku bebweyi lidu na bafoo kalo kammoo fui lelo. Na Katoti onu ka odia.

26 Amu na Katoti osu onini, "Beya na obla ukyuli na bula udu kenye na ukyuli ommo odi epu ku kobe ku kokpaku ku baase ku befiebuo ku bebuo ku bebweyi fui lelo." 27 Ommo osu Katoti údie ukyuli na nwuna udu kenye. Na anwu Katoti udu kenye na údie-ma na badi onana ku uleku. 28 Amu na Katoti úte-ma kuse kuse na osu-ma onini, "Bewo biyile kalo kammoo fui lelo. Na bedika lelo ku ala ani fui nkya-ka kemo na ebo ngba lelo."

29 Ommɔ kama ni, Katɔti ɔsu ɔnini, "Líti egyii lidu ku livo lidu ku adingyii lidu fui líte-mii ñnii enwini bina adila. 30 Na líti livo líte bebuo bani nkya kalɔ lelɔ fui ku baase ku bebweyi bani mɔɔví kalɔ lelɔ ku lela biala mbo ngba nnii linwini bana adila." 31 Katɔti ɔnu ala ani fui na ɔbla na adia sɔsɔ. Amu na useyi údu na kadi kégye na limeyi lekundi lévi.

2 1 Leni na Katɔti úti ɔwɔlɔ katɔ ku kalɔ ku ala ani fui nkya-nya kemo budie. 2 Na údie lela biala ɔwɔlɔ asa na limeyi maatedi lídu. Anwuɔsu ɔnwuna na limeyi maatedi lemmɔ lelɔ. 3 Amu na Katɔti úte limeyi lemmɔ kuse kuse na ɔbla-ni kedee na ɔfunu-ni úse. Ɔsika limeyi lemeni lelɔ na ɔnwuna ɔni na údie ala fui ɔwɔlɔ. 4 Leni na Katɔti údie katɔ ku kalɔ ku ala ani fui nkya-nya kemo.

Adam Ku Hawa Lelɔ Kɔte

5 Uwi ɔni na Katɔti údie katɔ ku kalɔ ni, edula ku egyibi adi útakwe tɔ na kalɔ lelɔ. Ɔsika Unwoti Katɔti útaya na ɔnantu ɔna uwi kalɔ lelɔ tɔ. Na ukyuli ɔdi lenɔ uuubo na utaatuma kalɔ kammɔ lelɔ tɔ. 6 Nsu ntukpa buuyi taasi kalɔ kemo na buute kalɔ kammɔ ntu.

7 Unwoti Katoti óvɔ ukyuli ólɛku kalɔ leti kemo. Na ónwuna ɔfɛfɛɛ ɔni muute ngba ókya ukyuli ɔmmɔ enwu kemo na únwini ngba lɛla.

8 Amu na Unwoti Katoti óbla kevoma kemmo kadi na kesii kani baalɔ banii Eden na ɔfɛ katukɔ kake. Na mmɔ ni, úti ukyuli ɔni na óvɔ mmɔ ókya. 9 Na kemmo kammɔ kemo ni, Katoti óya na egyii abuni ani mɔɔdia bɔnu ku edula ani ndia kadue na adia ete

ka badi ákwe enye. Na kemmo kammɔ nte-nte ni, kugyii kɔni muute ukyuli ngba ku kugyii kɔni mɔɔya na ukyuli ɔɔtí lɛbuni ku lik-pidi lenɔ kunye.

10 Na ketu kani muute kemmo kammɔ ntu kaagbá taasi Eden mmɔ. Na ketu kammɔ kábwe kéle lɛlɔ ntukpa ine. 11 Ketu kedeedi lenyi ndi Pison. Na kaagbá taavi kaleke kani baalɔ Hawila kemo, kesii kani na sika ugyiedi ɔkya. 12 Kesii kani sika ugyiedi ɔni mɔɔdia bɔnu geen ku atabi ani náfɔ kuye na baalɔ-nya banii Onis akya.

13 Na ketu kanyɔdi lenyi ndi Gihon na kaagbá taavi kaleke kani na baalɔ bani Kus kemo fui. 14 Na ketu katedi lenyi ndi Hidekel na kaagbá taavi kaleke kani baalɔ Asiria ɔfɛ katukɔ kake. Na ketu kenedi lenyi ndi Eufrate.

15 Na Unwoti Katoti úti ukyuli oni na óvo mmo ókya Eden kemmo kammó kemo ka utaabra-ka leló kabla na utaanu-ka leló. 16 Amu na Unwoti Katoti ósu onana ommo onini, "Ebo kufi ka adi egyii ani nnye kemmo kameni kemo odi biala. 17 Nsu kugyii kóni mwoyá na ukyuli oti lebuni ku likpidi aku ni, tadi-ku ebi. Osika si limeyi leni na ádi kugyii kommo ebi ni, bukpi kani na adubo bukpi."

18 Ommo kama ni, Katoti ósu onini, "Oodia si onana leti okya. Ndubobla ubunkune oni namanku-nwu lite-nwu." 19 Anwuou Unwoti Katoti úti kaló leti óbla bebuo ku baase ku bebweyi fui. Na ókpanku-ma úboku ukyuli ommo kudo onii osia-ma anyi. Na lenyi leni na ukyuli ommo úte kebweyi biala ni, ani nénwini-nwu lenyi. 20 Anwuosu ukyuli ommo násia bebuo ku baase ku bebweyi fui anyi. Nsu Adam anwu ni, uuubo ubunkune oni namanku-nwu.

21 Ommo osu ni, Unwoti Katoti óya na Adam úduo lelee kemo úsie ogyu geen. Na uwi oni na ote ole mmo ni, Katoti údie-nwu ofenyi likubi linwi na úti olona útile likpo lemmo. 22 Amu na Unwoti Katoti úti likubi leni na údie óleku onana ommo ofenyi mmo óbla uleku. Na ókpanku-nwu úboku onana ommo. 23 Mmo ni, onana ommo ósu onini,

"Likubi lemeni lési mina ekubi kemo.
Na ɔlɔna ɔmeni ósi mina ɔlɔna kemo.
Ndubɔsia-nwu lenyi nnii uleku.
Osika ɔnana kemo na bédie-nwu
báleku."

24 ɔmeni ɔsu na ɔnana ɔdubɔtɔlɔ ɔti ku
uni kudo na anwu ku ulekudi babla ɔlɔna
unwi. 25 Na ɔnana ku uleku ɔmmo beli
kasongya ɔni na kɔfa kodi kulekpo-ma.

3

Ukyuli Óta Únye Katoti Lelo

1 Na uwi ɔmmo kemo ni, kolakpi kodi
kebweyi kani mbo lekwe geen utulo bebuo
bani fui na Unwoti
Katoti údie ako. Na
kolakpi kɔmmo kúsie
uleku ɔmmo kudo na
kútéye-nwu kɔnini,
"Sɔsɔ geen na Katoti
ósu-ɔ ɔnini, "Tadi
kevoma kammɔ egyii
ammɔ adi biala ebi?"

2 Amu na uleku
ɔmeni údie kenye
ɔnini, "Bɔkana na
bodi kugyii biala kɔni nkya kemmo kameni
kemo ebi. 3 Mmomu bɔsu na Katoti ósu ndi
ɔnii butadi kugyii kɔni nnye kemmo kameni
nte-nte mmɔ ebi, na butetuku-ku lenɔ. Si
ɔɔɔdi leni ni, bɔdubo bukpi."

4 Amu na kólakpi kómmó kósu-nwu kónini, "Kudii! Ọ́ọ́di bukpi na adubo bukpi. 5 Mmomu Katóti ọ́gyi ka si ádi kugyii kómmó ebi ni, adubo anu bọ́da. Na adubo bọ́bla aani anwu Katóti ọ́mmó kale. Na adubóti lebuni ku likpidi."

6 Amu ka uleku ọ́mení ọ́nu ọ́ti ka kugyii kómmó ebi adia bọ́di na aadia bọ́nu na aaya na'ukyuli ọ́d́á anu na aada ọ́kwe ọ́su ni, ọ́de adi na ọ́di. Na ọ́de ọ́di ọ́te ọ́gvani lenó na ọ́di.

7 Mmó na bana inyó fui anumi ébimi na bánu báti ka baka kasongya. Anwuọ́su béde kugyii evete bonwu adi básala na béti bábala leló kósongya.

8 Amu ka useyi uwi ni, ọ́nana ọ́mmó ku ulekudi bénu Unwoti Katóti kọ́ku uwi ọ́ni na ọ́ke ọ́v́i kemmo kammó kemo. Amu na bátábe na egyii akó kale na Unwoti Katóti ulanu-ma. 9 Nsu Unwoti Katóti ọ́kpali ọ́nana ọ́mmó ọ́nini, "We na akya?" 10 Amu na ọ́die kenye ọ́nini, "Línu-ọ́ kọ́ku na kemmo kammó kemo na lifu léda-mi ọ́sika nke kasongya. Anwuọ́su líkeli ntábe."

11 Mmó na Katóti ọ́ye-nwu ọ́nini, "Ọ́ma násu-ọ́ ọ́nii ake kasongya? Munuu kugyii kóni leló ebi na líbo-ọ́ ọ́da nnii tadi mmó ni, aku na átádi?"

12 Amu na ọ́nana ọ́mmó ọ́die kenye ọ́nini, "Uleku ọ́ni na éti éte-mi ni, anwu néde ebi ammó adi ọ́te-mi na lédi."

13 Mmṵ na Unwoti Katṵti úye uleku ṵmmṵ ṵnini, "Bi na ábla meni?" Amu na uleku ṵmmṵ údie kenye ṵnini, "Kṵlakpi kṵmmṵ náṵṵṵ-mi na lédi."

Katṵti Litemi Bṵṵe Ku Kṵṵe Bṵdu

14 Anwuṵsu Unwoti Katṵti ṵsu kṵlakpi kṵmmṵ ṵnini, "Lela leni na ábla meni ṵsu ni, ndubo-ṵ kṵṵu bṵni na eyuda adubṵsiaku-ṵ etulo ṵmante bebuo ku leku kemo bebuo fui. Kafṵ leṵ na adubo butaakpe. Na leti na adubo butaadi fula ngba uwi fui. 15 Na ndubṵya na awṵ ku uleku ṵmeni binwini bekisine, na fula ubi ku uleku ṵmeni ubi lenṵ benwini bekisine. Ṷdubo-ṵ lili bubo bṵbwe, na awṵ adu-nwu lenikpo."

16 Amu na Katṵti ṵsu uleku ṵmmṵ ṵnini, "Ndubṵya na ebo abi geen na fula kafṵ bṵda kemo. Na adubunu ṵle asa na awṵ bebi. Na fula anu adubṵsia fṵgyani leṵ uwi biala. Na ṵdubo-ṵ leṵ bṵdi."

17 Na Adam anwu ni, Katṵti ṵsu-nwu ṵnini, "Ka énu fṵlekudi litemi na ádi kugyii kṵni ebi na líbo-ṵ ṵda nnii tadi ṵsu ni, líyuda kalṵ kammṵ fui na awṵ ṵsu. Na adubo abi bubo kana leṵ asa na ake-ka lela lédi adi na

fula ngba emeyi kemo fui. 18 Lɛfaami ku lenye ku ana udu adubo bɔkwe na kalo kammɔ lɛlɔ na awɔ ɔsu. Na kana kemo na adubɔke fula ledila. 19 Na adubuni ewulu na fula letente asa na ake fula ledila weti wetɛdu uwi ɔni na adubɔsɔ enwini esie kalo kemo. ɔsika aka na liti lɛvɔ-ɔ. Na leti na adi na leti kani na adubɔsɔ enwini,"

20 Na Adam ɔsia ulekudi lenyi ɔnii Hawa ɔsika anwu ndubɔbla bekyuli fui uni. 21 ɔmmɔ kama ni, Unwoti Katɔti ɔti ebuo ɔku ɔbla adala ɔte Adam ku ulekudi na bɔda.

Bɔbɔku Adam Ku Hawa Bɔleku Eden Kemo

22 Amu na Unwoti Katɔti ɔsu ɔnini, "Ukyuli ɔnwini aani kale na buse na ɔgyi lɛbuni ku likpidi. Anwuɔsu ɔsɔ ɔtaleka ɔke kufi na udie kɔnu na ude kugyii kɔni mɔɔya na ukyuli uulie ngba mmɔ ebi na ɔdi na ɔsɔ ulekpi." 23 Anwuɔsu Unwoti Katɔti ɔbɔku-nwu ɔleku Eden kemmo kammɔ na ɔsu-nwu ɔnii utɔtaatuma kalo kani kemo na ɔdie-nwu ɔleku mmɔ. 24 Amu ka ɔbɔku-ma ɔleku ɔwɔlɔ ni, ɔya na Kerubim ku ogya kewii kadi kaabwe ogya taaka taamana Eden kemmo kammɔ ɔfe katukɔ. Na ɔtile ukyuli biala kufi kale na ulakana kugyii kɔni mɔɔya na ukyuli ɔulie ngba mmɔ kudo bɔni bude.

OR-IE-01-99-1500

© 1999 Wycliffe Bible Translators

Illustrations used by permission of the

David C. Cook Foundation

Printed by the Buem Rural Press

P.O. Box 20, Bodada-Buem

Lelemi - Ghana